

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krome, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Prežernu!

Ob tvojem grobu naša srca
sanjajo,
časteč se tebi naše duše
klanjajo . . .

Kako se nam v ponosu srca
dvigajo!
In tvoje pesmi v njih nam plamen
vžigajo. —
Življenje tvoje tragedija,
žalost, noč,
a pesmi tvoje so studenec
poživljajoč . . .

Kot sonce vrh neba nevgasno
nam se zdiš,
kot večnost v slavo, v čast Slovenstvu
ti živiš . . .

E. Gangl.

Današnja številka stane izjemoma 10 vinarjev.

Dr. France Prešeren.

Jutri, dne 16. kimavca, praznuje «Narodna čitalnica v Kranju» na slovesen način stoletnico rojstva največjega slovenskega pesnika, dr. Franceta Prešerna. Tej slavnosti se radostno pridružuje tudi «Gorenjec» in izpolnjuje z današnjo številko preprijetno dolžnost, da proslavi spomin na največjega slovenskega sina, da pozivi v nemo do njegovih poezij med izobraženci ter da razširi to vneto zlasti v krogu svojih kmetskih čitateljev. V to svrhu služi nastopna črtica.*)

France Prešeren se je porodil dne 3. grudna leta 1800. v Vrbi, mali vasi tedaj Rodinske, zdaj Brezniške fare na Gorenjskem. Po domače se je reklo rojstni hiši «pri Ribiču». Oče Simon je bil imovit kmet, mati pesnikova je bila precej omikana žena. Svoja otroška leta je Prešeren prebil v Vrbi, na vznožju Karavank in Julijskih planin, ob bregovih sinje Save, eno uro od Bleda v okolici, katero neki Anglež imenuje najlepšo dolino na svetu in o kateri je pozneje naš pesnik sam pel, da je «podoba raja». Sedemletnega dečka je vzel k sebi sorodnik Jožef Prešeren, župnik v Kopanju blizu Šmarja na Dolenjskem. Ker pa Kopanj takrat ni imel svoje šole, pošlje župnik svojega nadarjenega nečaka v Ribnico v šolo. V Ribnici še hranijo zlato knjigo, v kateri je Prešeren zapisan med obdarovanimi odličnjaki. Gimnazijske in takratne modroslovne nauke je pesnik dovršil v Ljubljani od l. 1813. do 1821. Nato je šel na Dunaj pravoslovja se učiti. Doktor prava je postal 1828. l. — V Ljubljani je poučeval kot dijak v hiši deželnosodnega svetnika Lavrina, na Dunaju v Klinkowströmovem zavodu in v Terezijanišču. V prvem zavodu je bil njegov učence grof Auersperg, poznejši pesnik Anastasius Grün. Od 24. maledga srpana 1829. do 31. grudna 1831. leta je bil neplačani prisežni praktikant pri c. kr. komorni prokuraturi; dasi je večkrat prosil za plačano službo, je vendar ni dobil. Leta 1832. je prebil v Celovcu advokatorsko skušnjo in je potem vstopil v pisarno svojega prijatelja advokata

*) Posneta je po Stritarju, Levcu in Glaserju.

PODLISTEK.

Ljubezni zora in mrak.

Kitica iz Prešernovih «Poezij».

Te pesmi, mislim, pričajo na glas,
da tudi naš Prešeren ljubi ženske. (Askerc.)

I. Ljubezen je bila, ljubezen še bo ... Diha jo vsaka živa stvarca, v svoje sladko-grenke spone uklepa vsako bitje, ki ga presuneva utrip srca.

Iz dečka postane mladenič z živim ognjem, ki vzgaja cvetje, ali cvetje v puščini — glej! na mah se zažari puščina v krasnem svitu, in cvetje zadobi svoj namen in pomen: prva ljubezen! gorjé združeno s sladko blaženostjo ... Zagledal si jo, deklico, ki ti zdaj obljudeva puščino, njo, ki jo obsipavaš s svojim bogatim cvetjem mladosti! Da,

med otroci si igrala, draga, lani — čas hiti —
letos že unemaš srca po Ljubljani — čas hiti!

Čas hiti! Mladenič, ali ga dohajaš, ali ga dojdeš? Res,

... obličje nje cveteče
v srcu nosiš vsaki čas —

pa kaj ti pomaga nje obličje v tvojem srcu, dokler ne veš, kaj je v njenem srcu?! Ali kmalu pride ugodni čas, čas svobode, čas zblizanja: predpust. — — —

dr. Chrobata v Ljubljani, kateremu je bil celih 14 let izvrsten in jako vesten delavec. L. 1846. je bilo število kranjskih advokatov povišano na 16 in dne 18. velikega srpana je bil Prešeren imenovan advokatom v Kranju, kamor se je preselil takoj kimavca meseca. Tu v Kranju je l. 1847. zbral svoje pesmi ter jih v Ljubljani pri Blazniku izdal. Toda žal, komaj je prišel do samostojne službe in začel uživati neskrbno življenje, že ga ugrabi neizprosna usoda. Po komaj dobrih dveh letih bivanja v Kranju umre za vodenico dne 8. svečnā 1849. l.

Ni mu bilo dano, da bi si bil ustanovil lastno družino, umrl je kot samski.

Na Dunaju se je bil Prešeren seznanil s češkim pisateljem in pesnikom Fr. Čelakovskim, ki je posebno v prsah mladega Slovenca obudil veslovansko idejo. Prévijo, da je Prešeren o počitnicah Čelakovskega spremil celo na Češko, kjer se je seznanil z življenjem bratskega nam naroda. Čelakovski je bil pozneje tudi prvi, ki je Slovencem in vsemu slovanskemu svetu povedal ter pokazal, kakšen pesnik je Prešeren.

Kakšnega pomena pa je pesnik Prešeren za nas Slovence? Kar je Angležem Shakespeare, Francozom Racine, Italijanom Dante, Nemcem Goethe, Rusom Puškin, Poljakom Mickievič — to je Slovencem Prešeren! Vse, kar je bilo poezije pred Prešernom v slovenski literaturi — Vodnikove pesmi ne izjemi — so bile same okorne poskušnje brez prave umetniške vrednosti. Prvi slovenski pesnik v pravem in najvišjem pomenu besede je Prešeren.

Prešernove poezije so zelo mnogovrstne in različne, dasi je tako majhno njihovo število. Pesnik sam jih je razdelil v: pesmi, balade in romance, različne poezije, gazele, sonete in lirično epično pesem: «Krst pri Savici».

Ime «pesem» je dal Prešeren takim poezijam, ki so pripravne tudi za petje, uglasbene so sedaj skoro vse in se popevajo tudi v sorodnih slovanskih plemenih. Komu niso znane, n. pr.: «Strunam», «Pod oknom», «Kam?», «Ukazi», «Mornar», «Soldaška», «V spomin

Predpust je minul; zakaj se ne veseliš, mladenič?
Kaj praviš?

«O predpust, ti čas presneti,
da bi več ne prišel v drugo ...»

Tako brezbožne besede izgovarjaš? Zakaj?

«O predpust, ti čas presneti — — —
dokaj si omožil deklic
in med njimi mojo ljub'co,
lepo Reziko nemškuto ...»

Revež! Čas hiti, pa ti ga ne dojdeš! Odšla ti je ljubica, pogašena je tvoja prva ljubezen — petošolska se imenuje hudomušno. — —

II. Čas hiti, leta teko ...

Krasno dekle se izprehaja po Trnovem. Za njo stopa mlad gospod ... Na mah se obrne mladenka proti njemu ter pravi pikro:

«Dohhtar, ti jezični dohtar,
kaj postopaš ti za mano?»

To je začetek! Njegov notranji mir, kje je zdaj?

«Trnovo, kraj nesrečnega imena,
tam meni bilo je gorje rojeno
iz dveh očes prečistega plamena.»

Čarobna moč

vodi mu poglede, misli
in nogé z močjo neznanu

Valentina Vodnika», «V spomin Andreja Smoleta», «Od železne ceste», «Zapuščena», «Nezakonska mati»?

«Balad in romanc» je 13. Podlaga in glavna misel jim je ljubezen, in sicer tako, da pesnik stavi v njih moško stanovitnost in zvestobo nad žensko. Da ljubezen premaga vse ovire in zapreke, nas uči: «Hčer in svet» in «Judovsko dekle»; žensko trdosrčnost in prevzetnost nam kažejo: «Dohtar», «Rozamunda», «Povodnji mož», «Prekop» in «Neiztrohnjeno srce»; žensko nestanovitnost in nezvestobo: «Učenec» in «Ženska zvestoba»; nasproti pa moško stanovitnost: «Zdravilo ljubezni».

Med «Različnimi poezijami» se posebno odlikuje «Nova pisarija», ki v nedosežni satirični obliki slika nasprotnike prave poezije. Med najdovršenejše spada «Slovo od mladosti». «Zabavljivi napisi» so ostre pušice, naperjene proti slovstvenim možem.

«Gazele» so zelo nežne pesmice, ki se odlikujejo po posebni sladkosti in mehki jeziki. V njih povečuje pesnik svojo ljubo z divno milino koprncelega hrepenenja.

Cvet Prešernove poezije po mislih in obliki so «Soneti». V njih se nam najbolj popolnoma razodeva njegov pevski duh. V njih je zajeto vse dušno življenje Prešernovo. V sonetih se nam vrsti podoba za podobo, in kadar mislimo, da smo videli najlepšo, pa se nam prikaže druga, kateri se zopet čudimo, in gledamo jo z novim veseljem. Dele se po mislih v dva dela. I. Soneti, ki so posvečeni ljubezni in obsegajo sonetni venec s šestimi soneti pred njim in desetimi za njim. II. Soneti različne vsebine. Med temi so trije «literarni», nanašajoči se na slavno «abecedno vojsko», na «ilirizem» in na slovničarja-estetika Kopitarja. Kar je še drugih sonetov, so resne podobe, v katerih se nam kaže pesnikovo srce, njegove žalostne izkušnje v življenju, njegovo trpljenje in njegove misli o človeškem življenju.

Pomen «Krsta pri Savici» nam jasno kaže zadnji sonet «Matiju Čopu» v besedah:

Da srečen je le ta, kdor z Bogomilo
up sreče onkraj groba v prsli hrani.

le za njo. — In ona je z njim tako ljubko prijazna, srčkano šegava! Z onim čarobnim nasmehom v očeh — kdo ga ne pozna? — mu pravi:

«... oče s'cer stavi ljubezni se v bran,

al' oče bo sprošen, al' pa goljfan.» —

Čas hiti, hiti... Mladi «dohtar», bil si eden svoji ljubici, ali ne edini, zdaj si nobeden! Zdaj, ko

samo to znaš, samo to veš,

da pred obličje nje ne smeš...

Srce se ti krči v bolesi, ko «brez miru okrog divjaš», izgubivši vero v svet, vero v njo:

«Ljubezen zvesto najti, kratke sanje...»

Bridko spoznanje! «Da bi vsaj mogel se utopiti», tako premišljuješ, «v morje pozabljivosti!» Ali kako naj pozabim to, kar se je vsesalo v vsako kapljico moje krvi in zasedlo vsak kotic meje notranjosti? — In neusmiljeno dekle mi še ukazuje, da jo «moram pozabit!» Kako? Z begom? Dobro!

Nezvesta, hodi zdrava

Moj up je sel po vodi,

le jadrajmo za njim!

Pa svari me «Ribič»:

Tvarina je vzeta iz slovenske zgodovine 8. stoletja. Valhun, vodja že pokristjanjenih Slovencev, se bojuje s poganskimi rojaki, katere vodi Črtomir. Prizorišče je Gorenjska. Vodja poganskih Slovencev se je bil zaljubil v Bogomilo, lepo hčer duhovnika boginje Žive. Krasna Bogomila se je v teku vojne z očetom vred dala krstiti in pregovori tudi Črtomira, da zapusti staro vero. Črtomir se posveti duhovskemu stanu, oznanja rojakom Kristusovo vero in se odpove posvetni sreči — resignacija odstrani vse konflikte.

To je kratek pregled Prešernovih poezij. Zaman bi bilo pisati se tako lepo in na dolgo in široko o teh poezijah. Kdor jih hoče razumeti, kdor hoče uživati neskončno njih sladkost, ta mora pesmi sam čitati, zopet in zopet čitati.

In čim večkrat jih boš čital, tem bolj se ti bodo prikupile. Zdaj ti bo ta bolj všeč, zdaj ta; kakor ti je ravno pri srcu, ko jih vzameš v roke. Saj se Prešernova pesem glasi zdaj, kakor zvrzolenje škrlančev, ki se veselo suče proti jasnemu nebu, zdaj kakor pesem slavčeva, ki v tihi noči samotno na grmu sedeč globoko iz srca toži svoje bolečine. In zato mislimo, da stoletnico pesnikovega rojstva najlepše poslavimo s tem, da pozivljemo cenjene čitatelje, naj marljivo prebirajo Prešernove poezije. Vsakdo se bode ob njih poživil in ves razvnet nebeske njih milobe z nami zaklical

Slava Prešernu!

V Kranju, dne 15. kimavca.

Driavni zbor je vsled cesarjevega patenta in ukaza razpuščen. Nove državnozborske volitve se bodo vršile od 13. grudna letos do 15. prosinca 1901. Vse stranke v Avstriji se že pripravljajo na volilni boj. — Na Kranjskem, kjer bodo kmetske občine in peta kurija volile prvič direktno, t. j. brez volilnih mož, vršile se bodo volitve iz nekaterih kurij že pred 21. grudnom 1900.

V bosenskem glavnem mestu Sarajevu so bili na dan proslave petindvajsetletnice sultanovega vladanja precejšnji izgredi, ker je redarstvo prepovedalo razsvit-

«Kdor ljubi brez upa, ga svarim,
nikar naj ne vesla za njim!»

Zato ne bom jadral! — Tu — kdo omi sika tajno zapeljivo nekaj v uho:

«Drugo ljubco v vsacem mesti

imel boš za kratek čas...»

Beži, hudobec-zapeljivec, beži! — Ali bežite tudi vsi upi, vse nade, vse naperjanje po sreči, po zlatem gradu proših sanj? Srce, ne oglašaj se mi več; odslej si mi le kos mesa, in še slabega:

Kupido, ti in tvoja lepa starka

ne bosta dalje me za nos vodila;

cel dan iz pravd koval bom rumenjake,

zvečer s prijatli praznil bom bokale,

preganjil z vinom bom skrbi oblake.»

Čas pa hiti —

III. V gostilni je vesela družba; pogovor se suče o ženskah, in poje se. Eden, srečen zakonski mož, zakroži ono o izbirčni deklici:

«Čakala sem boljsega,

čakala sem gorsega.

Dokler me pozabil je,

z drugo se obabil je.»

Sameu, stanujočemu nad gostilniškimi prostorimi, pa se je utrnula solza. —

Dor.

ljavo, katero so hoteli napraviti mohamedanci. Šele vojaki z nasajenimi bajoneti so razkropili razjarjeno ljudstvo.

O Burih je poslednji čas zopet dokaj čitati po raznih časopisih. Angleži so te dni proglasili s posebnim oklicem bursko domovino kot njihovo last. Predsednik Krüger je izdal protioklie. Vsak dan se čuje o večjih in manjših praskah.

Vojna na Kitajskem. Med velesilami vrši se dogovarjanje glede sporazumljenja v kitajskem vprašanju. Rusija zahteva, da se cesarski dvor takoj vrne v Pekin, in se mora to zgoditi še prej nego pride tja vrhovni poveljnik Waldersee. Nemčija misli poslati še vojakov na Kitajsko; v kratkem pošlje zopet 6000 mož in eno vojno ladijo. Amerika pa se misli popolnoma ločiti od zaveznikov in delati na svojo roko.

Gospodarske stranke.

Dalje.

In ta bojni kor dobiva vsaki dan več soborilcev iz učenjskih, kakor tudi iz uradniških krogov. Podlage življenja so postale negotove za vsacega. Svetovna omika je velika; ta omika blaži in dela usmiljena srea. Kar masa misli, čuvstvuje, to kmalu otroci z materinim mlekom sesajo. Dogaja se fundamentalna prememba v vsem naziranju, kakor so se spremenile istotako podlage gospodarstva. Kapitalistično gospodarstvo vodi samo v združno. Tovarniški, trgovski aristokratje se družijo, kartelirajo in hočejo vse konzumente vsega sveta držati pod svojo kordo. Poleg tega jim služi kartel, da lažje pridobijo pregled čez vso produkcijo in konsum ter se tako manj zašpekulirajo in se lažje izognejo krahom. Tako tudi lažje drže delavce v redu, ker jim s tem zaprejo pot iz ene tovarne v drugo in tako ohlade željo po štrajkih. Temu se upre ves drugi svet in stopi na stran delavskih mas. Sočuvstvanje drugega človeštva je velike vrednosti za nastopanje delavskih mas. Socijalistična misel si tem potom tudi pridobiva prijateljev. Pa tovarna sama je organizirana zadruga. Tu dela tisoč ljudi zraven stroja pri rednem delu; voditelji so navadno bolj kvalificirani delavci, službujoči tehniki; gospodarja skoraj ni videti. Vsa sredstva prometa, kakor: železnice, parobrodstvo, telegrafi imajo značaj zadružnega gospodarstva. Na gledaliških deskah je danes ošaben, potratno živeč bogataš figura, iz katere se norčujejo pesniki. V očigled tolike revščine mase, tudi milijonarju pristoja ponižnost. Hauptmann in Ibsen postavljata delavsko dramo in zaloigro na te deske in novi človek — delavec — zapušča precejšnje utise tudi v poslušalcih drugih gospodarskih krogov. Novo, celó drugo naziranje sveta, življenskih razmer izhaja iz gospodarstva stroja. Stare tradicije se mečejo na stran, družinsko življenje dobiva druge oblike. Dosedanja zakonska vez moža in žene se razdira, pojavlja se to razmerje v drugi obliki.

Med novodobnimi socijalističnimi strankami je največja, najvažnejša, duševno najboljšo podkovaná socijalno-demokratska. Složna je po vsem svetu. Ona nima ne narodnostnih, ne verskih teženj v mislih; narodnostne le včasih toliko, da dotičnemu svojemu narodu pomaga pripravljati pota do gospodarske nadvlade nad druge, do nadvlade industrijelnega gospodarstva njenih narodov na svetovnih trgih. Sčasom morda postane narodna, ker izven narodovega okvira nima zdaj in za dolgo nobena gospodarska rasa trdnih tal. Danes še nima ta stranka dosti gmotnih moči, ali ona lahko reče: Milijoni smo, milijone dajejo naše žene v delo gospodarstva in organizujemo se po vseh navodilih najspretnješe agitacije! Zgubiti nimamo ničesar drugega kakor svoje verige, prido-

biti pa vse: življenje, človeka vredno življenje, kot stvaritelja vsega velikanskega bogastva sveta in v nekem oziru tudi njegove sedanje velike kulture.

Da kapitalistično gospodarstvo že danes v nekaterih razmerah goni v neko združevanje, sodelovanje pri proizvodnji in združenemu konsumu, nad tem ni dvomiti. V južni Avstraliji, Ameriki n. pr. vspeva tudi kmetovanje po zadrugah; komunistične zadruge poljedelstva pa še ne. Tudi stranke, ki stremijo po tem, da neha biti privatna last, so v Angliji in Ameriki močne. V Belgiji, na Angleškem vlade s tem pojavom vedno računajo. Razlastitve privatnega kapitalista so na dnevnem redu. Država in občine dobivajo počasi vedno več proizvodnih sredstev v svoje roke. Videti je tisto gospodarsko prikazen, kakor v teku minulih stoletij. Fevdalce so kapitalistični gospodarji razlastili; socializem pa teži po razlastitvi kapitalizma, privatne proste lastine. Se nadaljuje.

Gospodarske stvari.

Cene govejega mesa na Gorenjskem so iznašale v minulem mesecu povprečno za kilogram: V Radovljici 1 K, v Kranjski gori 1 K 8 vin., na Jesenicah 96 vin., na Bledu 1 K 20 vin., v Kropi 92 vin., v Kamniku, Mengišu, v Krašnji, v Škofji Loki 88 vin., v Kranju in Trziču 1 K, v Bohinjski Bistrici 1 K.

Premovanje konj na Gorenjskem. V Bohinjski Bistrici so dobili dne 1. t. m. deželne premije za kobile z žrebeti naslednji posestniki: Jožef Stare z Nomna 50 K; Janez Korošec iz Česnjice 40 K; Tomaž Žvab z Laz 30 K; Gašper Šoklič z Broda 30 K; Matevž Sušnik z Nomna 30 K. Druga darila so dobili: Valentin Sodja iz Jereke, Lovrenc Vojvoda in Anton Torkar, oba z Bohinjske Bistrice, Janez Arh iz Stare Fužine in Jan. Urančič iz Laških rovt. Udeležba je bila lanskem letu nasproti nekoliko slabēja. Opažalo se je, da kmetje slabo kruijo svoje konje, in da so konji neprimerno podkovani. Predno so se razdelila darila, je ravnatelj Pirc imel zbranim konjerejcem poučno predavanje in jih opozoril, kako bi se dali popraviti nekateri nedostatki pri konjih. — V Lescah so dne 3. t. m. prejeli za kobile z žrebeti: Lovrenc Vojvoda z Bohinjske Bistrice 70 K; And. Ažman iz Hraš 40 K; Janez Hudovernik z Dovjega 30 K; po 30 K so dobili: Ivan Avsenik od sv. Lucije pri Begunjah, Mihael Ambrožič iz Mojstrane, Simon Kocijančič z Mlinoga, Fran Stroj iz Dvorske vasi in Janez Zotel iz Zgoš. Za mlade kobile: Anton Grile iz Hraš 50 K; Janez Babič z Brezij 40 K; Jožef Dolar iz Vrbe 30 K; Franc Kozel iz Smokuča 20 K. Srebrne svetinje so prejeli Jakob Zupan z Nomna, Jožef Rogač z Zgornje Lipnice, Matevž Žvab z Lepence, Janez Rozman iz Bitna in Lovrenc Zupan z Savice. Za eno- in dveletna žrebeta: Mat. Arh iz Godešič 20 K in Mihael Ambrožič iz Mojstrane 20 K; Srebrne svetinje so dobili: Jožef Prezelj s Polja, Alojzij Rozman iz Otoka, Martin Švegelj iz Gornjih Gorij in Terezija Slivnik iz Grada. Komisija je bila s pripeljanimi konji deloma zadovoljna. Tudi tukaj se je grajalo slabo podkovanje konj. Gospod Pavlin je kratko, a poučno nagovoril konjerejce ter jim razložil nekatere hibe in jim priporočal skrbno izgojo kobil in svaril pred lahkomiselnó kupčijo.

Konec pride.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Prošnja! Podpisani odbor se tem potom z uljudno prošnjo obrača do vseh gospodov hišnih posestnikov, da blagovolijo povodom jutrišnje slavnosti razobesiti zastave raz svoje hiše.

Odbor «Narodne čitalnice».

Za obnovitev naročnine se najljudneje prosijo vsi oni, ki so s taisto zaostali na dolgu. S 1. vinotokom se prične zadnje, četrletje letošnjega leta. Obenem pa se tudi zahvaljujemo vsem dosedanjim podpornikom lista, ki nam tako marljivo nabirajo novih naročnikov, ter jih prosimo še nadaljne podpore. «Gorenjec» stane do novega leta samo eno krono.

Osebnosti. Z novim šolskim letom odide na svoje novo mesto na I. državni gimnaziji v Ljubljani gospod c. kr. profesor Anton Štritof. Močno bomo pogrešali v njem dragega prijatelja, ljubeznivega družabnika, marljivega občinskega odbornika, pred vsem pa vestnega tajnika vodovodnega odseka. Bil je mnogoleten čitalnični odbornik in večkrat pevodnja društvenega zbora. Uzornemu učitelju, značajnemu ter delavnemu rodoljubu kakor tudi njegovi cenjeni obitelji želimo prav mnogo sreče na novem mestu. — Suplentom na kranjski gimnaziji so imenovani gg.: dr. Bevk, Jeršinovec, Pirnat in Vadnal.

Prešernova slavnost. Jutri bomo obhajali v Kranju — letos uže drugič — narodni praznik, na katerega bodo prihiteli rodoljubi od vseh strani slovenske domovine. Naša «Narodna čitalnica» in z njo celo mesto slavi na jutrišnji dan stoletnico rojstva največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna. Kranjci smo že od nekdaj ponosni na to, da na našem pokopališču počivajo zemski ostanki ženjalnega pesnika in «Narodna čitalnica», ta zvesta čuvarica Prešernovega groba, ne more lepše praznovati stoletnice pesnikovega rojstva, nego z vzdajanjem spominske plošče v hišo, v kateri je na veke zatislil oči mož, ki je proslavil ime slovenskega naroda, kakor nihče pred njim in nihče za njim. Plošča, izklesana iz krasnega črnega granita, je 100 centimetrov dolga in 65 centimetrov visoka ter ima naslednji napis: «V tej hiši je bival in umrl prvak slovenskih pesnikov, dr. France Prešeren. V proslavo stoletnice rojstva postavila „Narodna čitalnica v Kranju“ 16. IX. 1900.» — Prijavljenih je dosedaj nad 20 narodnih društev, ki bodo bodisi po deputacijah, bodisi korporativno z zastavami prisostvovala prepomenljivi slavnosti. Poleg vseh domačih društev, akademskih, pevskih in zlasti mnogih gasilnih društev, priglasil je seveda svojo udeležbo dični «Ljubljanski Sokol», od obali jadranskega morja pa dospe jutri v Kranj z ravnokar razvito novo zastavo pevsko društvo «Nabrežina» iz Nabrežine. — Skrbljivo je seveda tudi vse za potrebno zabavo. Po banketu ob treh popoldne razvila se bo gotovo lepa in neprisiljena ljudska veselica v prostrani «Zvezdi», kjer bo svirala godba tukajšnjega gasilnega društva in kjer bodo prepevali od vseh strani došli pevci nam vsem tako omiljene slovenske narodne pesmi. Na korist Prešernovemu spomeniku v Ljubljani prodajale bodo dražestne dame v bazarju krasne predmete, ki bodo razveseljevali dušo in telo. Komur bo sreča mila, zadel bo lahko v loteriji dragocene dobitke (srebrna ura z verižico i. dr.), katere je ali darovalo radodarno meščanstvo ali so se pa nalašč v to nabavili. Od 1. do 3. ure popoldne bo igrala godba v hotelu pri «Stari pošti», katero gostilno je pohajal pred več kakor 50. leti takratni kranjski odvetnik — dr. France Prešeren. — — Prelep dan bo jutri in kranjsko meščanstvo bo z navdušenjem pozdravljalo Prešernove častilce. Mi pa želimo milim gostom, da se ob gomili pesnikovi znova nasrkajo ljubezni do domovine in slovenskega naroda ter jim kličemo v to ime polnim srcem: «dobro došli!»

Razglednice, nalašč namenjene za jutrišnji dan, je napravila Kranjska tiskarna. Taiste se prodajajo v tiskarni, dobivale pa se bodo tudi pri banketu in pri bazarju.

Efektno tombolo s 1000 kartami po 40 v. sme napraviti tukajšnje prostovoljno gasilno društvo vsled dovoljenja finančnega ministrstva.

Odbor godbe tukajšnjega gasilnega društva se je takole sestavil: Jakob Killer, predsednik; J. Fuso, podpredsednik; Rudolf Kokalj, blagajnik; Gašper Erzen, tajnik; Janko Majdič, Ivan Rausch in Janko Sajovic, odborniki.

Mojstrske zadruge pravila so bila — kakor se je zvedelo — poslana dne 21. velikega srpana iz obrtniške zbornice v Ljubljani na tukajšnje c. kr. okrajno glavarstvo ter čakajo tukaj rešitve. Osnovalni odbor.

Zabaven večer priredi danes zvečer ob pol devetih slovensko akademično ferijalno društvo «Sava» v prostorih «Narodne čitalnice». Prostovoljne doneske v korist Prešernovemu spomeniku sprejema odbor.

Iz Vogljan se nam poroča, da se vrši blagoslovljene gasilskega doma ondotnega prostovoljnega gasilnega društva dne 30. kimavca t. l.

K požaru v Kaplji vasi pri Kamniku. Te dni so prijeli Franca Čebaška, posestnikovega sina s Klanca, ki je na sumu, da je zažgal hlev posestnika Janeza Grünthala iz Kaplje vasi in pód grajščaka Luka Šmita iz Komende. Slednji ima škode 12.000 K, dočim je bil zavarovan za 5000 K. Franc Čebašek je bil že leta 1898. zažgal hišo kajzarja Antona Sršena s Klanca. Izročili so ga c. kr. okrajnemu sodišču v Kamniku.

Okrajna učiteljska konferenca za radovljiški okraj bo dne 17. t. m. v Begunjah; za kranjski okraj pa dne 26. t. m. v Kranju.

Metelkovo ustanovo sta dobila na Gorenjskem gg.: Karol Završnik, učitelj v Dupljah in Ulrik Konjar, učitelj v Motniku. — Premije društva za obdelovanje vrtov so se dovolile gg.: Vendelinu Sadarju, nadučitelju v Ihanu in Janku Žirovniku, nadučitelju v Št. Vidu.

Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Tržič in okolico se vrši jutri v nedeljo, dne 16. t. m., ob štirih popoldne v gostilniških prostorih gospoda Perneta. Na dnevnem redu je: 1.) poročilo tajnikovo, 2.) poročilo blagajnikovo, 3.) volitev novega odbora, 4.) slučajnosti. Opomba: Pravico glasovati in stavljati nasvete imajo samo podružnični člani.

Podružnici c. kr. kmetijske družbe na Lancovem pri Radovljici je podaril cesarski svetnik gospod Ivan Murnik 40 K, za kar se mu podpisani odbor najtopleje zahvaljuje. Fr. Zupan, načelnik; Iv. Korošin, namestnik.

Blizu Radovljice je padel s kolesa dne 8. t. m. učitelj Florijan Rozman iz Krškega, ko se je vračal z Gorenjskega domov, ter se močno poškodoval, tako da so ga morali prepeljati v ljubljansko bolnico.

Napad. Dne 3. t. m. okoli enajstih ponoči so šli domov posestniki Anton Erlah, Janez Kocjančič in Mat. Konič, vsi s Koroške Bele, od postaje Javornik, kjer so delali do desete ure zvečer. Ko so prišli blizu pokopališča med Javornikom in Koroško Belo, srečali so dva fanta. Eden posestnikov jima je voščil «Dober večer!» na kar sta fanta rekla: «Dober večer in še nekaj drugega!» Kakih deset korakov proč pa sta fanta izprožila troje strelav, ki pa niso zadeli nikogar. Napadalca so že prijeli in izročili c. kr. okrajnemu sodišču v Kranjskigori.

Na Kredarici se je v ondotni kapelici vsrila minuli vtorek poroka gospice Gabrijele Hrovatove z gospodom Iv. Korenčanom iz Ljubljane. Kapelica leži v višini 2500 metrov.

Pogreša se Katarina Beilič iz Suhe pri Škofji Loki. Dotična je dne 4. t. m. doma vzela srebrno uro z verižico in izginila. Tatica je bila že večkrat kaznovana zaradi tatvine in tudi že v prisilni delavnici v Lankovcu.

Iz Bohinja nam pišejo: V nedeljo 2. t. m. ponoči se je pri nas vprizoril svetopisemski Samarijan. Franc Zagar od Stare Fužine je šel po poti iz Srednje vasi domu. Med potjo so ga napadli fantje iz Češnice, člani »Marijine družbe« ter ga tako naklestili, da je nezavesten obležal tik ceste. Prišli so za njimi boljši ljudje, kateri so spravili nesrečnega pod streho. Upanja ni, da bi ozdravel. Udje »Marijinega društva« so se blije v konsumu napili blagoslovljene pijače. Bohinjec.

Iz Škofje Loke se nam piše: Vzgleda vrednega mestnega redarja imamo v Škofji Loki. Tako n. pr. je zadnjč enkrat, ko je neki tujec klical poštnega kočijaža, ki pelje o polnoči na kolodvor, da naj bi ga počakal, v trenutku redar prišel k vozu in ga jel obsipati z jako nedostojnimi priimki. No, mi smo le v dvomu, kdo bi tiste priimke bolj zaslužil — menda neomikani redar. Kaj ko bi se mu tako postopanje od kake pristojne strani prepovedalo? Toliko javnosti, a menim komentarja ni treba!

Iz vlaka izstrelil je dne 6. t. m. Janez Klamber iz Železnikov čvetero streliv pri prihodu in pri odhodu vlaka na postaji Vizmarje. Na postaji Medvode so mu odvzeli revolver in nekaj patronov. Sodnija se je tem obvestila.

Smrtno nevarno je udaril dne 6. t. m. okoli polnoči Fr. Habe, posestnikov sin, Janeza Kregarja iz Mal. Šentvida. Udaril ga je tako močno po glavi, da je padel na tla in prišel ob zavest. Napadalec so izročili orožništvu.

Graščino Sinkov turn pri Mergišu je kupila gospa Beli Pekarek de Peka od gospoda Hamnerschmidla iz Ljubljane.

V Kamniku je Malega Šmarna dan umrl umirovljeni župnik A. Lenasi, ki je nazadnje služboval kot župnik v Hanu.

Iz Domžal se poroča, da so ondotni tirolci prošili občino, ki ni posebno petična, naj bi troški sulferajnske šole prešli nanjo. Kamniško okrajno glavarstvo je prošnjo v toliko rešilo, da se dovoli, ako je občina zadovoljna. Nekateri narodnjaki zastopajo stalisce, da ne smejo priti troški sulferajnske šole nad občino, ker je ta že tako revna in komaj plačuje dosedanje davke. Kaj pa, ko bi občina bila bogata? — Bojimo se, da Tirolci vseno dobe svojo šolo na občinske troške. Sramota bi bila in sramota bo, ako vas, ki leži na mestu, kjer se v par desetletjih lahko razvije najlepše mesto, ako vas, ki bi morala skrbeti, da ostane slovenska in kdaj kraš slovenske domovine, postane popoluoma potujčena. Skrajni čas je, da se ustavi, da Domžalec ne bo več suženj, da ne bo edina misel domačinov, prej ko mogoče priti v lovarne, in se naučiti »lepega« tirolskega narečja ter v prah teptati vse, kar je slovensko. Odločilni faktorji v Domžalah, bosteli pustili, da pojde tako naprej?

Na Kranjskem splošni dan

II. katoliški shod se je vršil minuli teden. Udeležba na njem ni bila toliko, kakor so prireditelji shoda pričakovali, pač pa še veliko manjša kakor na prvem katoliškem shodu. Kmetje so se razočarani vračali domov.

I. slov. umetniška razstava. Pišejo nam: Dne 15. t. m. se otvori I. umetniška razstava v Ljubljani. Kako velike važnosti za razvoj našega slikarstva in kiparstva, za razvoj ljudskega okusa in izobraženja v umetniškem razumevanju našega naroda je ta razstava, ni treba naglaševati še posebej. Gotovo pa ni nič manjše važnosti materijalni vspeh te razstave kolikor za razstavljalce, toliko za slovensko umetniško društvo. Naši umetniki razstavljajo svoja dela pač predvsem iz moralnih, estetičnih nagibov, a pozabili ni, da so hkratu njih dela slovenskemu občinstvu na ponudbo, da jih kupi. Od same hvale ali — golega zabavljanja pa niti najidealnejši umetnik ne more živeti, zato je namen razstave tudi ta, da si naše občinstvo nakupi izvirne umotvore domačih slikarjev in ki-

parjev. A tudi »umetniško društvo«, ki razstavo priredi, ima z njo velike troške. Zategadelj je potreba, da slovensko občinstvo podpira društvo s tem, da poseča razstavo v največjem in največjem številu. Ljubljana bodo storili nedvomno svojo dolžnost, a razstava je v prvi vrsti namenjena narodu z dežele. Zato pa bi bilo umestno, da se vdeleži tudi Gorenjska razstave v bogatem številu ter se morda priredi po vzoru Tržičanov poseben vlak. Vdeleženci bi si ogledali razstavo, zvečer pa bi se vdeležili gledališke predstave. Tekom pol dneva bi imeli tako Gorenjci dva umetniška vžitka! Sezona gledališča se začne dne 23. kimaveca. **Slovensko umetniško društvo** v Ljubljani vabi na slavnostno akademijo, ki se priredi povodni otvoritve I. slovenske umetniške razstave v soboto dne 15. t. m. ob osmih zvečer v gorenjih prostorih »Narodnega doma« na kovist umetniškega društva. Spored obsega najraznovrstnejše točke. Po akademiji bo ples, pri katerem svira vojska godba.

Družba sv. Mohorja nam naznanja, da je število udov letos napredovalo od 78.103 na 78.596, to je 493 udov več kakor lani! Pregled kaže, da je družba napredovala v 10 škofijah (in sicer za vkup 1492 udov), nazadovala pa v 6 škofijah (za vkup 999 udov). Lavorika gre letos lavantinski škofiji, kjer je število poskočilo za 990 udov. Vesel je napredek tudi v krški škofiji, kjer stoji družba 141 udov več. Po raznih krajih je narastlo število za 298. Rokopisov je došlo družbinemu odboru v tem letu 16. Krizem sveta.

Stražanski vihar je bil minulo soboto v mestu Galvestonu v Ameriki. Vihar je uničil celo mesto, ki šteje 50.000 duš. Guverner sodi da je nad 3000 ljudi mrtvih. Dosedaj so spravili iz morja 700 trupel, na stotine pa jih je morje odneslo. Od bolnikov, katerih je bilo nad 100 v bolnici, rešili so jih osem. V pristanišču je bilo sedem parnikov in kakih 130 ladij. Vihar jih je odpesal. Škoda se cení nad 10 milijonov dolarjev.

Na Kranjskem splošni dan

Listnica uredništva. Gospod Janko Homan: Radi Vam potrjujemo, da nam Vi niste poslali dopisa iz Škofje Loke glede ondotnega kolesarskega društva. — Cenjene gg. dopisnike bomo potrpljenja, ker niso mogli že danes priti na vrsto dopisi iz Zabnice, iz krajske okolice in iz radovljiskega okraja. Pride prihodnj!

Tedenski sejem v Kranju dne 10. t. m. Prignalo se je 120 glav goveje živine, 4 telet, 40 prašičev, 5 ovac, — kozlov, — 50 kg stane: pšenice K 7.50, prosa K 7.—, ovska K 5.50, rži K 6.50, ajde K 9.—, jčemenja K 7.—, fižola K 10.—, krompirja K 2.50.

Naprodaj sta 2 kame. itna stebra (bangerja) z železnimi vratmi vred pri **FRANCU CROBATHU** v Kranju. 181-2

M. PIRC
trgovina z mešaním blagom tik župnijske cerkve v Kranju
priporoča
svojo zalogo raznovrstnih tkanin, zlasti
domačega platna
slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.
Ob jednem opozarja na svojo
barvarijo v Kranju, Savsko predmestje št. 27.

Najbolje ure, švicarskega izdelka, kakor zlate, srebrne, tula, nikelnaste, jeklene priporoča

H. SUTTNER, urar v Kranju.

Ceniki prosti.

185-1

Loterijska srečka dne 7. kimavca t. l.

Trs: 60 10 9 52 13

Vozni red

na gorenjski in kamniški progi državnih železnic veljaven od 1. roznika do 31. vinotoka 1900.

Vlak odhaja v Ljubljano, in sicer z Jesenic ob 5:58 zjutraj, 9:27 dopoldne, 2:31 popoldne, 6:45 zvečer in 3:22 ponoči; iz Lesec-Bleda ob 6:21 zjutraj, 9:53 dopoldne, 3:04 popoldne, 7:18 zvečer in 3:48 ponoči; iz Radovljice ob 6:27 zjutraj, 9:59 dopoldne, 3:10 popoldne, 7:24 zvečer in 3:54 ponoči; iz Podnarta-Krope ob 3:48 ponoči; iz Radovljice ob 6:27 zjutraj, 9:59 dopoldne, 3:10 popoldne, 7:24 zvečer in 3:54 ponoči; iz Podnarta-Krope ob 6:43 zjutraj, 10:16 dopoldne, 3:28 popoldne, 7:14* in 7:42 zvečer, 4:12 ponoči; iz Kranja ob 6:59 zjutraj, 10:31 dopoldne, 3:46 popoldne, 7:31* in 8:01 zvečer, 4:28 ponoči; iz Škofje Loke ob 7:11 zjutraj, 10:43 dopoldne, 3:59 popoldne, 7:45* in 8:15 zvečer, 4:41 ponoči in pride v Ljubljano (južni kolodvor) ob 7:45 zjutraj, 11:16 dopoldne, 4:38 popoldne, 8:20* in 8:51 zvečer, 5:15 ponoči. — Iz Ljubljane nazaj pa odhaja ob 7:17 zjutraj, 11:51 opoldne, 4:06 in 5:41* popoldne, 7:09 zveč. in 12:05 ponoči; iz Škofje Loke ob 7:56 zjutraj, 12:28 opoldne, 4:45 in 6:15* popoldne, 7:44 zvečer in 12:39 ponoči; iz Kranja ob 8:11 zjutraj, 12:41 opoldne, 4:57 in 6:31* popoldne, 7:57 zvečer in 12:58 ponoči; iz Podnarta-Krope ob 8:27 zjutraj, 12:57 opoldne, 5:13 in 6:45* pop., 8:21 zveč. in 1:10 ponoči; iz Radovljice ob 8:45 zjutraj, 1:14 opoldne, 5:30 popoldne, 8:41 zvečer in 1:27 ponoči; iz Lesec-Bleda ob 8:57 zjutraj, 1:26 opoldne, 5:40 popoldne, 8:49 zvečer in 1:34 ponoči; z Jesenic ob 9:28 zjutraj, 1:56 opoldne, 6:11 popoldne, 9:16 zvečer in 2:05 ponoči.

Vlak odhaja v Ljubljano, in sicer iz Kamnika ob 5:30 zjutraj, 9:53 dopoldne, 4:55 in 8:40* zvečer; iz Jarše-Mengeš ob 5:52 zjutraj, 10:12 dopoldne, 5:15 in 9:00* zvečer; iz Domžal 6:05 zjutraj, 10:22 dopoldne, 5:26 in 9:10* zvečer; in pride v Ljubljano ob 6:49 zjutraj, 11:06 dopoldne, 6:10 in 9:55* zvečer. — Iz Ljubljane odide v Kamnik in sicer ob 7:28 zjutraj, 2:05 popoldne, 6:50 in 10:25* zvečer in pride v Domžale ob 8:13 zjutraj, 2:50 popoldne, 7:37 in 11:09* zvečer; v Jarše-Mengeš ob 8:23 zjutraj, 3:00 popoldne, 7:48 in 11:18* zvečer; v Kamnik ob 8:42 zjutraj, 3:19 popoldne, 8:07 in 11:37* zvečer.

* Vsi samo ob nedeljah in praznikih.

Na Primskovem št. 74

je oddati dvoje stanovanj, in sicer eno z dvema sobama, kuhinjo, drvarnico, kletjo in t. drugo z eno sobo, kuhinjo, drvarnico in kletjo.

Več se izve istotam

184

Povodom odhoda k vojakom kličem vsem onim prijateljem in znancem, od kojih se nisem mogel osebno posloviti, zlasti krepko razvijajočemu se telovadnemu društvu „Gorenjski Sokol“

183

krepki „Na zdar!“

Leopold Rud. Satran.

Namizno orodje iz kina-srebra, kakor tudi svečniki, servise za kavo, likerje, čaj, nastavki za sladkor, sadje in t. d. kot najpripravnija darila priporoča

H. Suttner v Kranju.

Ceniki prosti.

187-1

Zlatnino, in srebrnino, kakor verižice, zlate in srebrne, prstane, uhane z diamantom in briljantom, zapestnice, obeske i. t. d. priporoča

po najnižjih cenah

186-1

H. SUTTNER v Kranju.

Zdrav krepak učenc

krog 14 let star, če mogoče z 1 ali 2 gimnazijskimi razredi, se takoj sprejme pod prav ugodnimi pogoji v večjo trgovino z mešanim blagom.

Kje? pove upravnistvo „Gorenjca“.

170

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 188-1 že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkoczyja v Ljubljani.

Najeneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzletjem takoj pošljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za stidilne gospodinje, dojenke, otroke, nerovne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledene, za vsakega bolnika, sploh za vsakega za namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkoczyja **Kakao sladni čaj** priporoča kot tvoj, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kilo vsedmo) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkoczyja **Želodčne kapljice**, izborno sredstvo za zelodce. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utesnjuje, tek vzdujšuje, čisti želodce in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tučata 2 K.

Kroglice: odvajalne, zelodce čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje zelodca brez vseli boleči, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatlje 2 K 10 h. — Pocukrne kroglice. Skatlja 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni: plučni in kaštev sok ali zeleni sirup, prirejen z lahko raztaljenim apnenim železom, utesuje kašelj, raztvorja sluzi, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 2 K 12 h, pol tučata 5 K.

Drgnilni ali udov evet (protinski evet, Gichtgeist) priporočljiv je kot bolni utesujoče, lajšajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preizkušeno sredstvo proti bolestinam kurjih očesa, bradavičam, pihicam, zubom in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim copičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkoczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkoczyja

Živinski redilni prasek za nolanje rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšeje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščiji redilni in krmilni prasek. Varstvena znamka. Varstveno in dietetično sredstvo za prasce. Za nolanje rabo, služi za tvorbo mesa in tolsce. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta prasek dobite v vseh prodajalnah in tudi kakao sladni čaj. Če jih pri Vas ne dobite, potem pišite na lekarno Trnkoczyjevo v Ljubljano.

H. SUTTNER, urar v Kranju

priporoča vseh vrst očal, naočnikov, daljnogledov, barometrov, termometrov i. t. d. po najnižjih cenah.

Ceniki poštnine prosti.

180-2

V Adergasu, tik sloveče in starodavne božjepoti v Velesovem, **otvorila** se je z dnem 5. avgusta t. l. pri Štamcarjevih 172-3

nova gostilna

kjer se toči priznано dobro pristno Zajčevo vino in vedno sveže pivo. Tudi se postreže ob vsakem času z zajutrkom ter z okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Senčnat vrt je ob hiši.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Alojzija Štamcar.

Proti malokrvnosti.

Železnato vino

lekarnarja **G. Piccoli-ja**

v Ljubljani

dvornega založnika Nj. svetosti papeža

ima v sebi **90** krat več železa

kakor druga po reklami nezaslužno sloveča kina - železnata vina, katera često nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. 161b-8

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled boleznih oslabeledih osebah, kakor tudi se posebno pri bledih, slabotnih in bolehavih otrocih.

Dobiva se v steklenicah po pol litra za 1 glđ.

Posojilnica v Radovljici

obrestuje hranilne vloge

po **4½** odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega sama plačuje za vložnike iz svojega.

Stanje vlog dne 1. julija 1900 K 947.013·17

Stanje posojil dne 1. julija 1900 » 804.977·32

Pri denarnih zavodih naložen denar » 156.063·59

Garancijski fond čez K 60.000.

Hranilne knjižice tujih zavodov sprejemajo se kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. 114-5

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

pri **Albinu Rantu**, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K 50 vin.

Otroški vožički, košarice, galanterijsko in špecerijsko blago

po najnižjih cenah.

149-5

2 čevljarska pomočnika

zmožna sivanega obrnjenega dela, se sprejmeta proti dobremu plačilu

178-2 pri **Ivanu Čenčiču v Selcih.**

Karola Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK

trgovina z železnino na debelo in na drobno

Ljubljana, dunajska cesta št. 18

priporoča svojo veliko zalogo Lanzovih poljedelskih strojev, mlatilnice, slamoreznice, gepelje, čistilnice (trijerje), stroje za setev, kosnjo in žetev, železne pluge, katerih ni treba držati. — Vedno čez 200 strojev v zalogi, katero si lahko vsak ogleda. 107-19

Traverze, železniške šine, cement, železo, jeklo, okove za vrata in okna, štedilnike, peči in kuhinjsko opravo, cevi in trombe za vodovode, raznovrstno orodje za mizarje, kovače i. t. d., nagrobne križe.

!!Cene izvanredno nizke!!

Zahvala in priporočilo.

Podpisani pogorel sem dne 1. julija t. l. in bil zavarovan pri **banki „SLAVIJI“**. Pogorišče si je ogledal takoj dne 3. julija t. l. glavni zastopnik banke „Slavije“, gospod Ivan Hribar sam ter mi obenem naznanil, da dobim ves zavarovalni znesek, katerega sem tudi resnično tekom nekaj dni popolnoma izplačanega sprejel.

Ker sem tekom 16 let že v drugič pogorel in je omenjena banka mi vselej vse in natančno izplačala, zato se tej 182-1

banki „Slaviji“

najiskreneje zahvaljujem in vsled tega najtopleje priporočam vsakomur to domačo zavarovalnico.

Na Primskovem, dne 4. septembra 1900.

Jožef Remic.

Najstarejša in najrenomiranejša trgovina

FERD. SAJOVIC

poprej C. Pleiweiss

v KRAJNJU

priporoča p. n. slavnemu občinstvu

svojo bogato zalogo ženskega modnega blaga in pa moških modnih kamgarnov, ševijotov in družega blaga, kakor tudi vseh družih v manufakturno stroko spadajočih tvarin po najnižjih cenah.

Za strogo solidno postrežbo in dobro blago

se janči.

92-4

Za nakup v Ljubljani se priporočajo naslednje tvrdke:

KLOBUKE

najnovější fagone priporoča po nizki ceni 57—27

J. S. BENEDIKT na Starem trgu.

Trgovina z železnino F. Golob

LJUBLJANA Wolfove ulice št. 8 LJUBLJANA
priporoča svojo zalogo 99—21

raznovrstnega železnega blaga, kuhinjske posode, hišnega, poljskega in raznovrstnega rokodelskega orodja, pozlačenih grobnih križev in vsakovrstne železnine.

Cene nizke. — Postrežba točna.

Šivalni stroji in kolesa.

Tovarniška zaloga
IVANA JAX-A
Dunajska cesta št. 17
priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje in kolesa.
Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj. 63—27

Pri nakupovanju
suknenega in manufakturnega
blaga se opozarja na tvrdko 58—27

HUGO IHL

Špitalske ulice šte. 4

Velika zaloga suknenih ostankov.

Najboljše vrste kolesa!

tu in inozemskih tovarn IV. PUCHA

Monarch, Nauman, Peugeot

francoska kolesa od 150—230 gld. prve vrste
priporoča 60—27

tvrdka A. Putrich

V zalogi imam vedno 400—500 koles, katere prodajam po najnižjih cenah.

Pravo

plzensko pivo

iz združne pivovarne

vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah

se dobiva 69—27

v zalogi Ivana Gorupa

Telefon št. 90.

FILIP FAJDIGA

Zaloga in lastna izdelovalnica
sodne oprave

Prešernove (prej Slonove) ulice št. 50
priporoča svojo veliko 61—27

zalogo sodne oprave

vsake vrste garnitur i. t. d.

Jamči se, da je v blagu lastnega izdelka vedno
suh les.

MODROCE na peresih (Federmatratze), stole
in vse v to stroko spadajoča dela izvršujem
točno po naročilu in po nizkih cenah.

V Kranju se dobivajo stoli pri g. J. Anzeljcu na glavnem trgu.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je
„pri avstrijskem cesarju“

v novozgrajeni hiši otvoril hótel. 62—27
Priporočam slavnemu občinstvu prijazne sobe
za prenočišča.

Gostilna se nahaja še v stari hiši, kjer se točijo
pristna dolenijska, istrska in štajerska vina.

Za dobro postrežbo se jamči.

Gospodom posestnikom vozov je na razpolago konjski
hlev in prostorno dvorišče.

— CENE NIZKE. —

Največja tovarniška zaloga sukna

J. Grobelnik

Ljubljana, Mestni trg 20

priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst 77-26
suknenega blaga

jägerndorfskih, brnskih in angleskih stofov, vsake vrste
letnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika
zaloga volnenega in bombažnega blaga za ženske obleke,
svilnatih in volnenih robcev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno
znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na
zahtevanje.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceneji nakup kot povsod drugod.

IVAN KORDIK

trgovina z galanterijskim blagom
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

iz alpeke in alpeke-srebra, in veljajo predmeti iz
alpeke (trpežne bele kovine):

1 tucet zlic, navadnih gl. 4-40, težkih gl. 5-50

1 " za kavo " 2-20, " " " 2-60

1 nožev ali vilic " 6-—, " " " 6-—

Jedna velika žlica za mleko gl. —80, za juho gl. 2-—

Noži in vilice z rozenim, koščenim ali trdo-lesnim ročajem:

12 parov navadnih od gl. 1-80 do gl. 8-—

12 " boljnih " " 3-50 " " 7-50

Svečniki iz alpeke visoki 21 24 26 1/2 cm

84-25 gl. 2-— 2-30 2-60

Domača trgovina

Češnik & Milavec

Ljubljana, Špitalske (Lingarjeve) ulice

se priporočata pri nakupovanju pomladanskega

in letnega blaga za obleke za ženske in moške

po najnižji ceni. 86-25

Vzorci po pošti na razpolago.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 76-26

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje, železo in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste
stroje za slamoreznice
in žage. 81-26

Prevzame in izvršuje stav-
binska in tesarska dela.

Bredtiskarija.

Franja Meršol

Ljubljana

Mestni trg 18

priporoča svojo veliko 82-26

zalogo pričetih in izdelanih ročnih del

in vsa v to stroko spadajoča dela. Prejemam vsakovrstna

bela, zlata in svilnata ročna dela

(monogrami).

Vsa dela se izvršujejo točno in po nizkih cenah. — Zunanja
naročila točno.

Alojzij Večaj

74-26 izdelovalec
vsakovrstnih prešanih peči iz glinastih snovi.

Velika zaloga peči za notranjo ali zunanjo kur-
javo najmočnejših vsakovrstnih barv: rujave,
modre, sive, rumene, bele, zelene i. t. d., belo
in modro posodo za štedilna ognjišča.

Lastna izdelovalnica:

Ljubljana, Opekarska cesta št. 9 (veliki stradon).

Adolf Hauptmann

tovarna 75-26

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kileja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

„pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

grede od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujoče občinstvo, da se izogne pomoli, posebno opozarja. Dobra postrežba, vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborno, ob vsakem času sveže pivo. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago mnogo sob s snažnimi posteljami, vse po jako nizki ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanji obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmetskega občinstva tudi za nadalje

113-19

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Fran Detter

LJUBLJANA
na Starem trgu št. 1.

Prva in najstarejša 73-26

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ernest Fevnikar

na Dunajski cesti v Ljubljani

pri potača slavnemu občinstvu svojo prvo in največjo zalogo vseh mest

galantejškega, norimberškega,

misionskega in virkanega blaga ter igrač

na debelo in drobno.

Dunanja naročila točno. — Cene nizke. 72-26

106-21
različnih mrežastih ograj za pašnike, vrtove, okna, vrata i t. d. kakor tudi vsa druga kjučavničarska dela. — Nizke tovarniške cene. — Točna in solidna postrežba.

Prva električna ljubljanska
tovarna mrežastih ograj

Nepremočne vozne plahite

v različni velikosti in kakovosti ima po nizki ceni vedno v zalogi 108-20

R. Ranzinger

špeditèz c. k. z. priv. južne železnice, Ljubljana, Dunajska cesta št. 15.

Pri novi tovarni

J. Schumi & Comp., Ljubljana.

Največja zaloga 102-21

modnega, manufakturnega, platnenega, volnatega blaga in perila.

Vedno novosti v suknji in modnem blagu za dame.

!! Cene brez konkurence!!

Najrazličnejši ostanki za polovico cene.

Radi prevelike izpremembe v blagu se zbirke vzorcev ne izdajejo, temveč na zahtevanje samo odrezki.

Glavna trgovina: LJUBLJANA, Dunajska cesta 6
Filijalke: Ljubljana, Petrovo nabrežje 2 in v KRANJU.

Dsa luksus-piva izpodrine
najbolje renomirano 155-9
dvojno vležano (Doppelager)
in granatno pivo
iz češke delniške pivovarne v Budjevicah
ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu leta 1897. dobilo jedino častno darilo
z izrecnim prtelavkom za izborno pivo. — Javna polovalna priznanja tukajšnjih
in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagoholen vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Glavno zastopstvo

ANTON DITRICH v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 2.

KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem
v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo *pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, poselnic (vizitnic) in galanterijskega blaga.*

Tudi sem preskrbel veliko zalogo *godbenega orodja in strun* in prodajam vse po najnižji ceni. 14—36

Gospodom učiteljem in prekupovalcem pri šolskih knjigah deset odstotkov popusta.

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka
kateroga plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2.174.883 kron 42 vinarjev. — Stanje hipotečnih posojil 1.556.408 kron 39 vinarjev. 35—32

Franc Dolenz v Kranju

in

Edvard Dolenz v Škofji Loki

priporočata svojo bogato zalogo

cementa, špecerijskega blaga, špirta in delikates, pravega francoskega in tuzemskega šampanjca, porenskih, moselskih, španskih, grških in avstrijskih vin v buteljkah

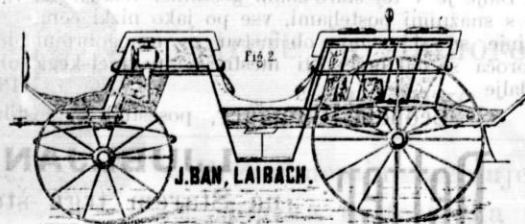
pravega francoskega in tuzemskega konjaka, breskev, malinovca, brinjevca, borovničarja in bezgovca, žganja, slivovca, esence za punč, plzenskega grenčeca, slivovke in vse vrste likerjev 160—8

po najnižjih cenah.

Krepak deček

15 let star, se sprejme takoj kot milarski vajenec.

Natančneji pogoji pri gospodu **Ignaciju Focku**, milarju v Kranju. 145—11

Sedlar J. BAN v Ljubljani

se priporoča častitemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvršuje natančno po naročilih.

Zunanja naročila točno. — Cene nizke.

Naprodaj imam dva napol pokrita, jako elegantna dunajska brek-roza, dva brom in dve odprti kočiji. 105—20

Zmešane in strižene lase

kupuje po najvišjih cenah od 2 kilogramov naprej

Philp Weil

velika trgovina z lasmi v Spodnjem Kralovcu
(Unter-Kralowitz) na Češkem. 171—5

P. n. čitatelje te anonce opomnim, naj opozoré na mojo adresu zbiralce las. — Na vsako vprašanje glede cene se odgovarja.

Nikaka skrivnost ni več

napravili si doma sam brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napravo po 5 litrov likerjev: **Tropinovec, absint, pelinovec, ruski pelinovec, češki liker, kimel po 80 kr.; slivovec, rum, češnjevce, alaš, alpski liker po 85 kr. in konjak, benediktinec, Chartreuse, plzenski liker po 95 kr.** Razpošiljam proti predplačilu v znamkah ali po poštni nakaznici; po poštnem povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljlatvi pridenem navodilo, kako se napravi liker. Razprodajalcem, če naročijo več blaga, mnogo ceneje.

Anton Rukavina

150—10

TRST, Via Belvedere št. 23.